

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauina[e] Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

Ad senatus consultum Orsicianum. Rubrica.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150738

pater illi praeferatur. Videtur q non: quia cessat ratio de qua su-
pra. nec potest pater illi imputare. tu non est cōiunctus huic filio
per matrem. quid enim ad ipsum attinet hoc allegare. cum de cō-
iunctione materna nō habeat se impedire: sed de proprietate & hoc
videtur sentire gl. in aut. de non eli. secun. nup. §. cum igif. Bald.
tamen hic tenet oppositum. cum iste text. praeisē loquatur. sed be-
nē considerando. satis est hoc extraneum. & ratio dīctaret quod
iste tex. restringeret ad illum fratrem qui non attineret patri vel
matri. in quibus vult concurrere: sed quando attinet. videtur nō
debere repelli: quia quo iure ipse pater vel mater vult admitti p-
pter solam istam cōiunctionem. deberet secum admittere suum
filium proprium ppter eandem cōiunctionem. ¶ In gloss. quae
incipit. [pater ergo excludit auum maternum.] dīc q etiam pa-
ternum. vt §. dīxi. & sic corrigitur illa. l. aequissimum. quia pater
est in primo gradu. & auus maternus vel paternus est in secun-
do. Sed contra. quia auus maternus debet representare psonam
matri filiaque suae. & sic succederet cū patre: sicut succederet
ipsa mater: vt videmus in nepote ex filio. qui succedit vnā cum
alio filio: quia representat psonam patris. l. vt intestato. §. de suis
& legi. gl. dīcit aliud in successione descendentiū: quia filius po-
test representare psonam patris. aliud in successione ascenden-
tiū: quia pater non representat psonam filij. Nam magis est de
bita hēditas descendentiū. quā ascendentiū: secundum
Iac. Bu. vt refert Bal. tenebat contrarium: quod pater representat
psonam filij. quod est contra hunc text. dum dīcit. [salua gradus
sui praeogatiua.] In alia gl. quae incipit. [non autem.] ibi. [sed p
aliā auct.] hoc verum in filijs fratrum vel sororum. vt admittā-
tur simul cum patre & matre. sicut pater & mater ipsorum admitte-
rent. cū sint vtriusque cōiuncti. sed filij ipsorum filiorum secus: vt no.
gl. j. tit. j. auct. pol. fratres. la. ij. nam duntaxat filij fratrum vel so-
rorum representant patres vel matres cum veniunt ad successio-
nem cum auunculis vel patribus. aut auis: non autem cum filijs
filiorum. Tene menti. In alia gloss. super verbo. [proximis.] ibi. [līc
cum admittant cū patre.] Adde aliam rationem. quia cum frater
vtriusque cōiunctus concurrat cum patre. si pater mori relicto
auo paterno. quem pater excluderat. portio patris videat accre-
scere fratri: & sic frater excludat auum paternū. sicut ipse pater
excluderet si viueret: quia frater eius loco surrogat. gloss. tamen
tenet contrarium: & omnes sequunt. quia imō in locum patris
surrogatur auus. qui est de alia linea ascendentiū. & eadem de
qua erat pater. vnde conuenientius est. vt ille surrogat loco patris.
quā frater qui est de linea transversali. Et istud dat intelligere
hanc quāstionē. Nec obstat regula. si vinco. quia haec lex vltius
procedit statuendo contrarium.

Ad senatusconsultum Orficianum.

Rubrica.

LEX

I.

Si intestata. ¶ Filij excludunt matrem & fratrem
defunctae personae. hoc dicit. Quia
prima causa est filiorum. hic non sunt alia.

¶ Qui non admittuntur ad partem. non faciunt alij partem: & quod hoc fallat in
pluribus casibus.

¶ Licet repudiatio filij de hereditate aduentitia non noceat patri. imō prodest: quia facit
ipsum admitti ad proprietatem & usufructum. mors tamen filij bene ei nocet. quia
eum excludit. & quae sit ratio?

Non pro numero. ¶ Filius hereditate ma-
tris non aditam nō trāf-
mittit ad patrem. sed eius portio fratribus supstitibus
accrescit. hoc dicit. Oppo. in gloss. quod isti filij in po-
testate qui decesserunt hereditate non adita. transmiserint eam
ad patrem: & sic alij duo emancipati non succedant nisi in dimi-
dia per l. j. §. de his qui ante aper. tabu. Et sic dicit quod in totum
gloss. dat plures solutiones. Tene primam. quod hereditas vnus
ascendentis bene transmittit ad descendentes. p illum titulum. sed
hereditas vnus ascendentis non transmittit ad alium ascende-
tem. vt hic. Sed contra. quia hereditas patris transmittitur ad
matrem. l. apud hostes. §. de suis & legi. ergo econuerso heredi-
tas matris deberet transmitti ad patrem. cuius cōtrarium hic pa-
ter. Gloss. non videns solutionem dicit hic quod isti filij repudia-
uerunt hēditatem: ideo eam non transmiserunt ad patrem. sed
si non repudiassent. bene transmitterent p illam l. sed hoc est dī-

uinare. & contra mentem literae. quae loquitur qn decesserit hē-
reditate non adita: non aut dicit repudiata. dīc ergo q illa cōtra-
ria hereditas patris nō fuit transmissa ad matrem ex eo q esset ma-
ter: sed ex eo q erat heres filij: & si quilibet alius extraneus fuisset
heres. similiter ad eū fuisset transmissa: quia filius fuit suus he-
res patri. & existentia sui heredis operat transmissionē ad quos-
cunq; extraneos. l. ij. §. de iure delib. Sed hic isti filij non fuerant
sui heredes matris: quia mulier non habet suos heredes. cum non
habeat filios in potestate: & sūtas prouenit ratione proprietatis.
non ergo transmiserunt ad patrem ex eo quia pater: nec ex eo quia
ipsi fuerunt sui heredes matris. Item oppo. de l. cū in antiquioribus
§. de iure delib. Sol. intellige hic q decesserunt post lapsum
annū: aliās transmississent ius deliberandi ad patrem herede eorū per
illā l. potest etia dīc q tēpore huius lilla nō dū erat facta: nec co-
gnoscebat illa transmissio. Sed vltimō oppo. de l. i. in fin. circa
princip. §. de iure delib. Sol. limita hanc l. per illā l. q hic erat ma-
ior infante: aliās trāsmisisset ad patrem. qui posset adire iure patris
no per illā l. ¶ Vltimō no. q qui non admittuntur ad partē. non fa-
ciunt alij partē. hoc fallit in pluribus casibus no. in l. huiusmodi.
§. cum Titio. de lega. ij. ¶ Item per istū text. determinat doct. q
licet repudiatio filij de hereditate aduentitia non noceat patri:
imō prodest: quia facit ipsum admitti ad proprietatem & vsum
fructum. l. cū non solū. j. de bo. quae libe. mors tamen filij nocet
patri. quia non facit ipsum admitti. sed excludit. vt hic. & d. l. si
infanti. Et quae sit ratio diuersitatis. dīc vt ibi tetigit: quia repudia-
tio posset fieri fraudulenter: & in necem patris. quae fraudis pre-
sumptio cessat in morte.

LEX

III.

Matri intestato. ¶ Filij succedunt matri de
iure ciuili per senatūc. nec
habent necesse petere bo. possel. de iure pratorio. h. d.
sed ante senatuscon. Orfi. bene habebant necesse pe-
tere: quia non erat agnatus. sed cognatus. sed si vellet petere: etiā
hodie posset bo. pol. vnde cog. & etiam bono. possel. vnde legi-
tim: quia effecti sunt legitimi per senatuscon. licet nō essent per
l. xij. tabu. In tex. ibi: [filiā.] supple vnā etiā cum filio. ff. si pars
hē. pe. l. sorori. possunt etiam hodie venire per authent. de hēre.
ab intest. per quam tollitur differentia sexus & patriae potesta-
tis. & agnationis & cognationis. Et si repudiarent vnā vīam.
admitterentur ex alia vīa. vt §. de iure delib. l. suum heredem. sed
si repudiarent hereditatem. censerentur renūtiasse omni vīa per
quam eam possent consequi. vt not. in l. j. §. sed videndum. ff. de
suc. edī.

LEX

IIII.

Quoties. ¶ Filij excludunt patrem & matrem defun-
ctae personae. h. d. Hic non sunt alia.

1. ¶ Filius vulgo quæsitus quando succedat matri?
2. Concupinarius quod non sit prohibitus de iure ciuili. & quod filius natus ex concubina
rio coitu succedat matri.
3. Filius non legitimus an possit succedere patri. & an matri.
4. Spurius licet non succedat patri. bene succedet matri: & quis dicatur spurius.

LEX

V.

Si qua illustri. ¶ Illustri mulieri non succe-
dit filius spurius vulgo quæ-
situs extantibus legitimis: secus in filio naturali nato
ex concubinario coitu etiam illustri personae. h. d. no-
tabiliter. Et sic tota l. loquitur de illustri muliere. ¶ Et primus ca-
sus est quando suscepit filium vulgo quæsitū. & sic ex coitu me-
retricio. ille nō succedit cum filijs legitimis & naturalibus: secus
si non esset mulier illustri: quia tūc bene succederet cū eis. In sti.
ad orfi. & hoc colligitur à cōtrario sensu: quia magis abhorretur
iste coitus in illustri quā in nō illustri. Et etiā si illustri nō habe-
ret legitimos & naturales bene succederet isti spuriū vulgo quæ-
siti. si tamen cohitus nō posset de adulterio accusari. aliās secus:
vt si tempore quo erat nupta suscepisset. vel tempore quo erat so-
luta de aliquo cōsanguineo: & sic esset adulterinus. vel incestuo-
sus. talis enim prohibetur succedere tam patri quā matri. siue sit
illustri. siue non: vt in auth. qui. mo. na. effi. sui. §. si. ¶ Secundus
casus est quando illustri soluta dedisset se in concubinam alteri
soluto: & ex illo susceperet filium naturālē. Iste enim coitus nō
est prohibitus de iure ciuili. Et talis filius non dicitur spurius.
sed solum naturalis: & iste succederet cum alijs legitimis

¶ Bene succederet ma-
tri. Adde gl. i. p. in
fin. de adop. gl. in au-
thē. de complexu. C.
de incest. nup. & spe-
cu. in tit. de succē. ab
intest. in §. i. Et an p-
statutū possit dispo-
nere q. spurius succedat
patri vide per Barto.
& Bal. in l. iij. ff. de te-
sta. Bar. in l. Seius &
Augerius. ff. ad l. fal.
& i. h. C. de natura.
lib. Doct. in c. rama.
qui fil. sint legitimi.

extabāt filij legitimi & naturales: & ipse natus est ex meretricio
coitu, sicut non succedit ab intestato ita multo minus contra tes-
tamentum. ut no. gloss. in illa l. si suspecta. §. j. Si vero aliquod isto-
rum deficeret: tunc sicut succederet ab intestato, ita & contra testa-
mentum per querelam, ut in illa l. si suspecta. §. j. tūc autem succe-
dit ab intestato qm̄ nō est natus ex coitu dāto et accusabili. aliās
secus, ut in illa aut. qui. mo. na. effi. sui. §. si. In gl. ibi. [& no. filiū.]
dic quod notabile glo. non colligit ex illa l. quia probat cōtrariū:
q. spurius non succedat vni. sed cōcubinarius sic. tūc no. glo. in-
telligit circa istam materiam q. filius spurius licet non succedat
patri, bene succederet matri. dicitur autem spurius vulgo quæ-
ritus ex soluta: quia coitus est accusabilis, secus si ex cōiugata v. p.
consanguinea: & sic sit incestuosus, vel adulterinus: ut hic sequi-
tur in gloss. Ex prædictis recollige distinctionē per te. & vide gl.
insti. eo. §. nouissimē. & de suc. cogn. vel vulgo. & vide Bal. s. de
fid. com. l. eam quam. in fi. x. col. & Bar. in l. si quis sub conditōe.
ff. de test. tute. in ij. col.

LEX

VI.

Quidam.

¶ Nati ex ancilla moram passa in liberta-
te sunt ingenui. & succedunt matri: &
mater eis. hoc dicit. Hic non sunt alia.

De legitimis heredibus.

Rubrica.

- 1. Statutum vel consuetudo q. mulier dotata non succedat cum masculis: intelligatur
in hereditate dotantis. et nu. 4.
- 2. In successione feudi antiqui in quo regulariter non succedunt femine nec descendentes
ex femine, sed agnati tantum: si concurreret agnatus utriusque coniunctus, scilicet
ex latere patris et matris cum agnato ex altero tantum coniuncto, non præfertur
primus.
- 4. Collatio non habet locum quando tractatur de successione collateralium.

LEX

I.

In successione.

¶ Soror ex latere p̄ris
tūc succedit fratri vnā
cū alio fratre ex latere p̄ris & m̄ris. nō obstante q.
sit à p̄re dotata. h. d. Et pone casum q. q. decessit
sine liberis, & sine ascēdētibus relicto fratre vtrin-
tūc, & dotatis à patre: ille frater adiuit hereditatē fratris. & eam
totā possidebat, decessit relicti duobus filiis & h̄dibus posside-
tibus dictā h̄ditatē, sorores volebāt portiones earū: & sic duas ter-
tias: filij fratris cōtradicebāt duplici rōne. p̄ia, q. nō erāt cōiūcti
fratri. de cuius successiōe agit nisi ex latere patris tūc, nō matris.
sed pater eorū ex latere p̄ris & m̄ris. & sic duplici cōiūctiōe. vñ
debebat p̄ferri. ar. de le. iij. l. re cōiūcti. §. p̄fer. ¶ Secūda rō est: q.
dictę sorores erāt à p̄re dotatę. vñ debebat eis illud sufficere: ma-
ximē si erat statutū vel cōsuetudo q. mulier dotata non succedat
cū masculis: vel ialrē debebat cōferre dotē: & sic tād minus ha-
bere. Sed his nō obstantibus determinat cōtrariū. q. debeāt habere
re suas portiones integras. nec obst. prima rō. q. isto iure nō atten-
debat cōiūctiō ex latere matris: quia illa faciebat cognatos, nō
agnatos: & sic cognati nō adittebant stantibus agnatis: sufficit
ergo q. essent cōiūcti ex latere patris, & ex qua cōiūctiōe erāt
agnatę, sicut ille frater vtrinq. cōiūctus. Nam cōiūctiō ex la-
tere matris est impertinēs. Nec obst. secūda ratio. nā etiam si esset
statutum vel cōsuetudo, prædicta debent intelligi q. mulier do-
tata non succedat in hereditate cum masculis. l. in hereditate do-

tantis sed hic non agitur de hereditate patris qui dotauit, sed de
hereditate fratris: nec tenentur conferre: quia collatio locū non
habet nisi cū agitur de hereditate deicendentium. hic autē de heredi-
tate trāuerſaliis. ut no. in l. si emancipati. i. de colla. Et plene
sunt expeditę omnes glo. & tex. remanet clarus hodie vñ quā
sublata est differentia agnationis & cognationis, & ita succedit
agnati de iure ciuili sicut & cognati: ut in auth. post fratres. la.
in fi. j. eo. bene attendit cōiūctiō ex latere matris. & nō est im-
pertinēs: ideo cōiūctus ex latere matris & patris præfert cōiū-
cto ex altero latere tūc: ut in aut. cessante. & habet locum argu-
lre cōiūcti. §. præfertur. de leg. iij. & hoc in successione heredi-
taria. ¶ Sed in successione feudi antiqui, in quo regulariter non
succedūt femine, nec descendentes ex femine: sed agnati tan-
tū si concurreret agnatus vtrinq. cōiūctus cū agnato ex al-
tero tantū cōiūcto, non præferret primus, quia cōiūctiō ex
latere matris est impertinens etiam hodie in successione feudi
eundū Bald. qui allegat etiam antiquos Doctō. hoc dicitur.
¶ No. etiam illud quod dixi: & etiam Bal. hic ponit quod statū
excludens filiam dotatam ad succedendum cum masculis in fe-
bio debet intelligi scilicet ab hereditate dotantis: vnde si pater do-
tauit, nō excluditur ab hereditate matris, sed pariter cum matre
lo succedit: & idem econuerso. Vide tamen statuta contraria
dicentia. q. dotata à patre non succedat patri nec matri, nec etiam
fratri stante fratre, & succedere volente. Not. etiam textum
gloss. fina. quod collatio non habeat locum quando tractatur de
successione collateralium.

LEX

II.

Ieius quæ. ¶ Ista l. melius statet in tit. de acqui-
sitione hereditatis. hære. qui habetur. s. de iure deli. q.
non tractat qualiter succedatur: sed qualiter acquiritur
hereditas alicui delata, qui tempore delationis erat in
potestate. & anteq. adiret effectus est sui iuris, q. acquiritur
autē patri. Et ideo creditores paterni non possunt illā capere pro
debitis paternis, sed debet separari à bonis patris.

LEX

III.

Consanguinitatis. ¶ Soror præferri-
tur fratri, siue sit cōiū-
cta, siue ex latere matris tūc, & sic succedit de iure
ta, siue ex latere matris tūc, & sic succedit de iure
uili tūc agnata, siue ex latere m̄ris tūc, & sic succedit de iure
torio per. h. p. vñ de cognati, quia est in secundo gradu
lij fratris sunt in tertio. hoc dicit. Sed contra, quia filij fratris
agnati: & soror coniuncta ex fratre matris tantum est cognata
& agnati hoc iure præferrebatur cognatis. sed hoc verum de iure
re ciuili: sed de iure prætorio tantum. ut hic patet. hodie vero
licet filij fratris sunt in tertio gradu, concurrunt cū m̄ris vel
alio fratre, qui sunt in secundo. ut in aut. cessante. in p̄ncip. Vel
dic melius quod istud contrarium soluitur per istud verum in
persona omnium. Quia loquitur quando etiam frater erat co-
gnatus, & non agnatus. quia ex latere matris tantum cōiūctus
sicut ipsa soror. & sic eius filij similiter sunt cognati. Sed si ex
sent agnati, præferrentur sorori, quæ erat cognata iure ciuili
die non. quia ista differentia agnationis & cognationis subla-
est: & attenditur quis est propinquior. Vnde cognatus pro-
pinquior præfertur agnato remotiori. ut in authen. post fratres
la. j. in fin.

- 1. Casus in quo filij succedunt in locum patris. et licet sint in remotiori gradu
aliis cum quo nolunt concurrere, tamen concurrunt cum eo: si autē concurrerent
pater si uiueret hodie. et quando hoc procedat.
- 2. Quando filij fratrum succedunt per se, non cum patris, aut amitis, seu matris
succedant in stirpem, aut in capita.

AVTHENTICA.

Essante. ¶ Si non extant descendentes vel
ascendentes, vocantur hodie
tres & sorores ad successiōem fratris vel sororis
vnā cum filiis fratris vel sororis defuncti vel p̄-
defunctę succedentibus in stirpem, & non in ca-
put. & qui sunt vtrinque cōiūcti præferuntur cōiūctis ex
altero latere tantum. sublata differentia sexus & emancipationis
seu patrię potestatis: & etiam cognationis & agnationis. Iste
enim hodie non attenduntur. Sed potioribus gradibus. hoc d-
cit. ¶ Not. hic casum in quo filij succedunt in locum patris &
licet sint in remotiori gradu, quā alius cum quo volunt con-
currere.